

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยขอกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	ขนาดของตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบแบบที (t-test)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบแบบเอฟ (F-test)
df	แทน	ค่าองศาแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (sum of square)
MS	แทน	ความแปรปรวน (mean of sum of square)
* $p \leq 0.05$	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
$p^{**} \leq 0.01$	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
$p^{***} \leq 0.001$	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
$p > 0.05$	แทน	การไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ตามความมุ่งหมายและสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 กับจำนวนบุคคลในครอบครัว อาชีพของผู้ปกครองฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และการช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อสัปดาห์ ตามลำดับ โดยใช้การทดสอบ ไค-สแควร์

3.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับของการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน ความศรัทธาในหลักธรรมะ การอบรมสั่งสอนของผู้ปกครองและลักษณะการเรียนรู้หลักธรรมะกับพระสงฆ์และครู วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าทีสำหรับตัวแปร 2 กลุ่ม การวิเคราะห์ทางเดียว (one-way ANOVA) สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบความแตกต่างของนัยสำคัญทางสถิติจะใช้การทดสอบเป็นรายคู่ ด้วยเชฟเฟ่ (Scheffe's test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของเพศ ระดับชั้นเรียน ความศรัทธาในหลักธรรมะ จำนวนบุคคลในครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อสัปดาห์ การอบรมสั่งสอนของผู้ปกครองและลักษณะการเรียนรู้หลักธรรมะกับพระสงฆ์และครู แสดงดังในตาราง 2

ตาราง 2 ร้อยละ (จำนวน) ของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (n = 358)	ร้อยละ
1. เพศ		
1) ชาย	167	46.65
2) หญิง	191	53.35

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (n = 358)	ร้อยละ
2. ระดับชั้นเรียน		
1) ประถมศึกษาปีที่ 4	122	34.08
2) ประถมศึกษาปีที่ 5	122	34.08
3) ประถมศึกษาปีที่ 6	114	31.84
3. ความศรัทธาในหลักธรรมะ		
1) มาก	110	30.73
2) ปานกลาง	237	66.20
3) น้อย	11	3.07
4. จำนวนบุคคลในครอบครัว		
1) 0-1 คน	2	0.56
2) 2-3 คน	62	17.32
3) มากกว่า 3 คน	294	82.12
5. อาชีพของผู้ปกครอง		
1) ข้าราชการ	20	5.59
2) พนักงาน	120	33.52
3) ค้าขาย	69	19.27
4) เกษตรกร	71	19.83
5) อื่นๆ โปรดระบุ	78	21.79
6. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว		
1) ดี	57	15.92
2) ปานกลาง	290	81.01
3) ยากจน	11	3.07
7. การช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อสัปดาห์		
1) ทุกวัน	157	43.85
2) เป็นบางวัน	200	55.87
3) ไม่เคย	1	0.28
8. การอบรมสั่งสอนของผู้ปกครอง		
1) เมื่อทำความผิด	215	60.06

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (n = 358)	ร้อยละ
2) ขณะใกล้ชิดกับผู้ปกครอง	69	19.27
3) เมื่อมีสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัยต่อนักเรียน	58	16.20
4) อื่นๆ โปรดระบุ	16	4.47
9. ลักษณะการเรียนรู้ธรรมะกับพระสงฆ์และครู		
1) ชอบเรียนกับพระสงฆ์	18	5.03
2) ชอบเรียนกับครู	45	12.57
3) ชอบเรียนกับพระสงฆ์และครู	290	81.00
4) ไม่ชอบ	5	1.40

จากตาราง 2 พบว่าสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.35 เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ ประถมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 34.08 มีความศรัทธาในธรรมะระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 66.20 มีจำนวนบุคคลในครอบครัวมากกว่า 3 คน คิดเป็นร้อยละ 82.12 อาชีพของผู้ปกครองเป็นพนักงาน คิดเป็นร้อยละ 33.52 มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 81.00 มีการช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อสัปดาห์เป็นบางวัน คิดเป็นร้อยละ 55.87 ถูกอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองเมื่อทำผิด คิดเป็นร้อยละ 60.06 ชอบการเรียนรู้ธรรมะกับพระสงฆ์และครู คิดเป็นร้อยละ 81.00

ตอนที่ 2 การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1

ตาราง 3 การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านไตรสิกขากับการบริโภคอาหาร

การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวัน	ระดับในการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
ศีลกับการบริโภคอาหาร (รวม)	3.187	0.761	ปานกลาง
1. ล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง	3.489	0.859	ปานกลาง
2. ให้ผู้อาวุโสเริ่มรับประทานอาหารก่อนแล้วจึงรับประทาน	3.226	1.096	ปานกลาง

ตาราง 3 (ต่อ)

การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวัน	ระดับในการปฏิบัติ		
	\bar{x}	s.d.	แปลผล
3. ไม่คายอาหารที่ตักเข้าปากแล้ว ถ้าจำเป็นต้องคายเอา ผ้าเช็ดหน้าป้องปากแล้วคายลงในกระตาะเช็ดมือ	2.807	1.311	ปานกลาง
สมาธิกับการบริโภคอาหาร (รวม)	3.617	0.783	มาก
1. ไม่ส่งเสียงดังในขณะที่รับประทานอาหาร	3.374	1.050	ปานกลาง
2. เวลาตักน้ำไม่รีบร้อน ค่อยๆ ตัก	3.768	1.095	มาก
3. เคี้ยวอาหารไม่ให้มีเสียงดัง	3.601	1.171	มาก
4. เคี้ยวให้ละเอียดก่อน แล้วค่อยกลืน	4.062	1.019	มาก
5. ไม่เล่นหรือคุยกันในเวลารับประทานอาหาร	3.159	1.061	ปานกลาง
ปัญญากับการบริโภคอาหาร (รวม)	4.398	0.224	มาก
1. ไม่รับประทานอาหารเพื่อความอร่อยและอึดเท่านั้นแต่ คำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากอาหารนั้น	3.455	0.909	ปานกลาง
2. เลือกรับประทานอาหารที่บรรจุด้วยภาชนะที่มีความ ปลอดภัยต่อร่างกาย	3.844	0.928	มาก
3. เลือกอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพร่างกายของตน	3.757	0.987	มาก
4. รับประทานอาหารที่สุกสะอาดปราศจากเชื้อโรคหรือ สารพิษต่างๆ	4.168	2.827	มาก
5. รับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่	3.508	1.012	มาก
ภาพรวม	3.947	0.497	มาก

จากตาราง 3 พบว่าการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านไตรสิกขากับการบริโภคอาหาร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.947, S.D. = 0.497$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ระดับมาก 2 ด้าน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ปัญญากับการบริโภคอาหาร ($\bar{X} = 4.398, S.D. = 0.224$) สมาธิกับการบริโภคอาหาร ($\bar{X} = 3.617, S.D. = 0.783$) ศีลกับการบริโภคอาหาร ($\bar{X} = 3.187, S.D. = 0.761$)

ตาราง 4 การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านไตรสิกขากับการศึกษา

การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวัน	ระดับในการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
ศีลกับการศึกษา (รวม)	3.849	0.737	มาก
1. นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัย ของโรงเรียน	3.693	0.841	มาก
2. นักเรียนแต่งกายสุภาพเรียบร้อยและถูกต้อง ตาม ระเบียบวินัยของโรงเรียน	4.039	0.925	มาก
3. นักเรียนมาโรงเรียนทันเวลาที่โรงเรียนกำหนดไว้	4.078	0.996	มาก
4. ทิ้งขยะให้ถูกที่ตามที่โรงเรียนกำหนดไว้	3.813	0.974	มาก
5. ประพฤติตนไปในทางที่สังคมยอมรับ	3.791	0.815	มาก
สมาธิกับการศึกษา (รวม)	3.707	0.674	มาก
1. นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจต่อการเรียนหนังสือ	4.003	0.828	มาก
2. นักเรียนมีความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรค ต่างๆ ใน การเรียนหนังสือ	3.749	0.903	มาก
3. นักเรียนมีสมาธิในการเรียนหนังสือมากขึ้น	3.634	0.960	มาก
4. เกิดภาวะเกือหนุนสุขภาพจิตใจไปในทางที่ดี	3.656	0.845	มาก
5. ฝึกฝนพัฒนาจิตใจให้ยึดมั่นในคุณธรรมและ มีความสุข	3.799	0.809	มาก
6. มีความรู้สึกที่ดีต่อวิชาที่เรียน	3.849	0.860	มาก
ปัญญากับการศึกษา (รวม)	3.430	0.681	ปานกลาง
1. เกิดความรุ้ความเข้าใจข้อมูลต่างๆ ได้แจ่มแจ้ง ชัดเจน	3.587	0.783	มาก
2. นักเรียนเชื่อในเหตุและผลไม่เชื่อโดยคำกล่าวลือ	3.296	0.957	ปานกลาง
3. นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ก่อนแล้วจึงปฏิบัติ	3.581	0.859	มาก
4. นักเรียนรู้จักการใช้ชีวิตที่ถูกต้องดีงาม	3.715	0.868	มาก
ภาพรวม	3.682	0.656	มาก

จากตาราง 4 พบว่าแสดงการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านไตรสิกขา
กับการศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.682$, S.D. = 0.656) เมื่อพิจารณาในแต่ละ
ด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ระดับมาก 2 ด้าน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไป

น้อย ดังนี้ คือเกี่ยวกับการศึกษา ($\bar{X} = 3.849$, S.D. = 0.737) สมารถกับการศึกษา ($\bar{X} = 3.707$, S.D. = 0.674) ปัญญาเกี่ยวกับการศึกษา ($\bar{X} = 3.430$, S.D. = 0.681)

ตาราง 5 การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านไตรสิกขากับการออกกำลังกาย

การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวัน	ระดับในการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
ศีลกับการออกกำลังกาย (รวม)	3.399	0.907	ปานกลาง
1. นักเรียนออกกำลังกายตามความเหมาะสมกับ ตัวเอง	3.712	0.963	มาก
2. นักเรียนควบคุมตนเองให้มีการออกกำลังกายสม่ำเสมอ	3.497	0.989	ปานกลาง
สมารถกับการออกกำลังกาย (รวม)	3.534	0.852	มาก
1. นักเรียนออกกำลังกายด้วยความตั้งใจ	3.805	0.950	มาก
2. นักเรียนมีความอดทนต่อการออกกำลังกาย	3.816	0.920	มาก
3. นักเรียนมีสมาธิในขณะที่ออกกำลังกาย	3.612	0.994	มาก
4. นักเรียนมีจิตใจมั่นคงแน่วแน่ต่อการ ออกกำลังกาย	3.542	0.948	มาก
ปัญญากับการออกกำลังกาย (รวม)	3.944	0.761	มาก
1. รู้จักเลือกสรรประเภทกีฬาหรือการออก กำลังกายให้เหมาะสมกับตนเอง	3.992	0.918	มาก
2. รู้จักคำนึงถึงสิ่งที่จะได้รับประโยชน์จากกีฬา ประเภทนั้น	3.916	0.843	มาก
3. รู้จักเลือกการออกกำลังกายเพื่อให้ร่างกาย ของตนมีความแข็งแรง มีภูมิคุ้มกันต่อโรค ต่างๆ ได้ และไม่ให้เกิดโทษตามมากับตนเอง	3.858	0.882	มาก
ภาพรวม	3.603	0.781	มาก

จากตาราง 5 พบว่าการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านไตรสิกขากับการออกกำลังกาย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.603$, S.D. = 0.781) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ระดับมาก 2 ด้าน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ปัญญากับการออกกำลังกาย ($\bar{X} = 3.944$, S.D. = 0.761) สมารถกับการออกกำลังกาย ($\bar{X} = 3.534$, S.D. = 0.852) ศีลกับการออกกำลังกาย ($\bar{X} = 3.399$, S.D. = 0.907)

ตาราง 6 การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านไตรสิกขากับการพักผ่อน

การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวัน	ระดับในการปฏิบัติ		
	\bar{x}	s.d.	แปลผล
ศีลกับการพักผ่อน (รวม)	4.282	0.824	มาก
1. ไม่ไปเที่ยวกลางคืน	4.369	1.202	มาก
2. ไม่ดื่มสุราหรือของเสพติดต่าง ๆ	4.701	0.939	มากที่สุด
3. ไม่เล่นการพนันต่าง ๆ	4.508	1.028	มากที่สุด
4. รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และคุ้มค่า แก่ตนเอง	3.894	0.898	มาก
5. ทำจิตใจเบิกบานร่าเริงมีสุขภาพจิตที่ดี	4.067	0.902	มาก
สมาธิกับการพักผ่อน (รวม)	3.631	0.740	มาก
1. นอนหลับสนิท ร่างกายได้พักผ่อนเต็มที่	4.039	0.955	มาก
2. รู้สึกสดชื่น กระปรี้กระเปร่า	3.905	2.860	มาก
3. มีสติในเวลานอน	3.693	1.037	มาก
4. ร่างกายได้ผ่อนคลาย ไม่รู้สึกปวดเมื่อย	3.718	1.030	มาก
5. ทำให้จิตใจของตนสงบ	3.679	0.926	มาก
6. ระวังความเครียดหรือความวิตกกังวลได้	3.388	1.017	ปานกลาง
ปัญญากับการพักผ่อน (รวม)	3.626	0.725	มาก
1. เลือกใช้กิจกรรมที่มีประโยชน์ในการพักผ่อน	3.788	0.873	มาก
2. เลือกการพักผ่อนเพื่อให้ลดความเครียดลงได้	3.668	0.955	มาก
3. ไม่ทำตัวให้หมกมุ่นอยู่กับงานตลอดเวลา	3.405	1.064	ปานกลาง
4. รู้จักพบปะสังสรรค์กับเพื่อนฝูง	3.765	2.504	มาก
5. ทำให้จิตใจเบิกบานไม่เครียด	3.827	0.952	มาก
6. ใช้เวลาในการพักผ่อนให้คุ้มค่าและ เป็นประโยชน์แก่ตน	3.796	0.911	มาก
ภาพรวม	3.824	0.622	มาก

จากตาราง 6 พบว่าการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านไตรสิกขากับการพักผ่อน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.824$, S.D. = 0.622) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ศีลกับการพักผ่อน ($\bar{X} =$

4.282, S.D. = 0.824) สมาธิกับการพักผ่อน ($\bar{X} = 3.631$, S.D. = 0.740) ปัญญากับการพักผ่อน ($\bar{X} = 3.626$, S.D. = 0.725)

ตาราง 7 การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านไตรสิกขากับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม

การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวัน	ระดับในการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
ศีลกับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม (รวม)	3.542	0.769	มาก
1. รู้จักการช่วยเหลือคนอื่นด้วยความเป็นมิตร	3.883	0.798	มาก
2. ไม่ดูถูกเหยียดหยาม คนอื่น	3.503	1.112	มาก
3. ประพฤติตนเป็นคนสุภาพเรียบร้อย	3.542	0.903	มาก
4. ไม่พูดก่อกวน ส่อเสียด หยาบคายต่อคนอื่น	3.291	1.034	ปานกลาง
5. ยึดหลักคุณธรรมและความเป็นธรรมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น	3.609	0.972	มาก
สมาธิกับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม (รวม)	3.511	0.677	มาก
1. มีเหตุผลไม่ถือคติต่อผู้อื่น	3.525	0.931	มาก
2. ปฏิบัติต่อผู้อื่นโดยไม่มีความลำเอียงเพราะ ความรัก ความเกลียด หรือเพราะความเกรงกลัว	3.386	1.003	ปานกลาง
3. เป็นคนที่มีความมั่นคงและเชื่อถือได้	3.584	0.906	มาก
4. มีความอดทน อดกลั้นต่อสิ่งต่างๆ	3.623	0.883	มาก
5. เป็นคนสงบเสงี่ยมมีอัธยาศัยไมตรีที่ดีงาม ต่อทุกคน	3.399	0.889	ปานกลาง
6. รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา	3.587	0.868	มาก
7. รู้จักการให้อภัยไม่คิดร้ายต่อผู้อื่น	3.670	0.972	มาก
ปัญญากับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม (รวม)	3.634	0.747	มาก
1. รู้จักจำแนกแยกแยะว่าอะไรควรทำหรือไม่ควรทำ	3.874	0.894	มาก
2. เป็นคนคิดดี พุทธิทำแต่สิ่งที่ดีให้แก่ตนเองและผู้อื่น	3.564	0.873	มาก
3. เป็นคนที่มีนิสัยตรงต่อเวลา	3.455	0.896	ปานกลาง
4. เป็นคนชอบให้ทาน ชอบช่วยเหลือสังคมหรือ ส่วนรวม ชอบช่วยเหลือเพื่อน	3.497	0.907	ปานกลาง
5. เป็นคนดี ไม่ติดอบายมุข และสิ่งเสพติดต่างๆ	3.961	1.263	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวัน	ระดับในการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
6. เป็นคนไม่เกียจคร้าน และไม่พยายาบทผู้อื่น	3.550	1.078	มาก
7. เห็นคนอื่นประพฤติน่าเกลียดก็ช่วยแนะนำหรือ กล่าวเตือน ไปในทางที่ดี	3.724	0.952	มาก
ภาพรวม	3.575	0.685	มาก

จากตาราง 7 พบว่าการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านไตรสิกขากับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.575$, S.D. = 0.685) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ปัญญากับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม ($\bar{X} = 3.634$, S.D. = 0.747) ศีลกับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม ($\bar{X} = 3.542$, S.D. = 0.769) สมาธิกับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม ($\bar{X} = 3.511$, S.D. = 0.677)

ตาราง 8 การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวม

การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวัน	ระดับในการปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. ไตรสิกขากับการบริโภคอาหาร	3.947	0.497	มาก
2. ไตรสิกขากับการศึกษา	3.682	0.656	มาก
3. ไตรสิกขากับการออกกำลังกาย	3.603	0.781	มาก
4. ไตรสิกขากับการพักผ่อน	3.824	0.622	มาก
5. ไตรสิกขากับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม	3.575	0.685	มาก
ภาพรวม	3.721	0.585	มาก

จากตาราง 8 พบว่าการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.721$, S.D. = 0.585) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ไตรสิกขากับการบริโภคอาหาร ($\bar{X} = 3.947$, S.D. =

0.497) ไตรสิกขากับการพักผ่อน ($\bar{X} = 3.824$, S.D. = 0.622) ไตรสิกขากับการศึกษา ($\bar{X} = 3.682$, S.D. = 0.656) ไตรสิกขากับการออกกำลังกาย ($\bar{X} = 3.603$, S.D. = 0.781) ไตรสิกขากับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม ($\bar{X} = 3.575$, S.D. = 0.685)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 กับจำนวนบุคคลในครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และการช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อสัปดาห์ ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงร้อยละ (จำนวน) และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุคคลในครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

จำนวนบุคคลในครอบครัว	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ด้านการบริโภคอาหาร		รวม
	ปานกลาง	มาก	
1-3 คน	3.90 (14)	14.00 (50)	17.90 (64)
มากกว่า 3 คน	11.20 (40)	70.90 (254)	82.10 (294)
รวม	15.10 (54)	84.90 (304)	100.00 (358)

$$\chi^2 = 2.086, df = 1, p = .094$$

จากตาราง 9 พบว่า จำนวนบุคคลในครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการบริโภคอาหารในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ตาราง 10 แสดงร้อยละ (จำนวน) ของความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุคคลในครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการศึกษาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

จำนวนบุคคลในครอบครัว	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา			รวม
	ด้านการศึกษา			
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
1-3 คน	0.3 (1)	7.5 (27)	10.1 (36)	17.9 (64)
มากกว่า 3 คน	0.8 (3)	31.6 (113)	49.7 (178)	82.1 (294)
รวม	1.1 (4)	39.1 (140)	59.8 (214)	100.0 (358)

$$\chi^2 = .490, df = 2, p = .783$$

จากตาราง 10 พบว่า จำนวนบุคคลในครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการศึกษาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ตาราง 11 แสดงร้อยละ (จำนวน) ของความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุคคลในครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการออกกำลังกายในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

จำนวนบุคคลในครอบครัว	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา			รวม
	ด้านออกกำลังกาย			
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
1-3 คน	0.8 (3)	8.4 (30)	8.7 (31)	17.9 (64)
มากกว่า 3 คน	4.5 (16)	33.0 (118)	44.7 (160)	82.2 (294)
รวม	5.3 (19)	41.3 (148)	53.4 (191)	100.0 (358)

$$\chi^2 = .987, df = 2, p = .611$$

จากตาราง 11 พบว่า จำนวนบุคคลในครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา เกี่ยวกับการออกกำลังกายในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ตาราง 12 แสดงร้อยละ (จำนวน) ของความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุคคลในครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการพักผ่อนในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

จำนวนบุคคลในครอบครัว	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา		รวม
	ด้านการพักผ่อน		
	ปานกลาง	มาก	
1-3 คน	4.2 (15)	13.7 (49)	17.9 (64)
มากกว่า 3 คน	23.2 (83)	58.9 (211)	82.1 (294)
รวม	27.4 (98)	72.6 (260)	100.0 (358)

$$\chi^2 = .608, df = 1, p = .436$$

จากตาราง 12 พบว่า จำนวนบุคคลในครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา เกี่ยวกับการพักผ่อนในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ตาราง 13 แสดงร้อยละ (จำนวน) ของความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุคคลในครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ด้านไตรสิกขากับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม

จำนวนบุคคลในครอบครัว	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา		รวม
	ด้านการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม		
	ปานกลาง	มาก	
1-3 คน	9.1 (34)	7.8 (28)	17.9 (64)

ตาราง 13 (ต่อ)

จำนวนบุคคลในครอบครัว	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา		รวม
	ด้านการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม		
	ปานกลาง	มาก	
มากกว่า 3 คน	38.5 (133)	43.6 (156)	82.1 (294)
รวม	48.6 (167)	51.4 (184)	100.0 (358)

$$\chi^2 = 1.824, df = 1, p = .177$$

จากตาราง 13 พบว่า จำนวนบุคคลในครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคมในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ตาราง 14 แสดงร้อยละ (จำนวน) และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุคคลในครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในภาพรวม

จำนวนบุคคลในครอบครัว	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาใน		รวม
	ภาพรวม		
	ปานกลาง	มาก	
1-3 คน	6.7 (24)	11.2 (40)	17.9 (64)
มากกว่า 3 คน	28.2 (101)	53.9 (193)	82.1 (294)
รวม	34.9 (125)	65.1 (233)	100.0 (358)

$$\chi^2 = .229, df = 1, p = .632$$

จากตาราง 14 พบว่า จำนวนบุคคลในครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ภาพรวมไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ตาราง 15 แสดงร้อยละ (จำนวน) และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการบริโภคอาหารในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

อาชีพของผู้ปกครอง	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา		รวม
	ด้านการบริโภคอาหาร		
	ปานกลาง	มาก	
ข้าราชการ	0.8 (3)	4.7 (17)	5.5 (20)
พนักงาน	5.9 (21)	27.7 (99)	33.6 (120)
ค้าขาย	2.0 (7)	17.3 (62)	19.3 (69)
เกษตรกร	3.3 (12)	16.5 (59)	19.8 (71)
อื่น ๆ โปรดระบุ	3.1 (11)	18.7 (67)	21.8 (78)
รวม	15.1 (54)	84.9 (304)	100.0 (358)

$$\chi^2 = 2.103, df = 4, p = .717$$

จากตาราง 15 พบว่า อาชีพของผู้ปกครองกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการบริโภคอาหารในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ตาราง 16 แสดงร้อยละ (จำนวน) และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการศึกษาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

อาชีพของผู้ปกครอง	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา		รวม
	ด้านการศึกษา		
	ปานกลาง	มาก	
ข้าราชการ	2.00 (7)	3.60 (13)	5.60 (20)
พนักงาน	15.1 (54)	18.4 (66)	33.5 (120)
ค้าขาย	7.9 (28)	11.5 (41)	19.4 (69)
เกษตรกร	6.2 (22)	13.7 (49)	19.8 (71)
อื่น ๆ โปรดระบุ	9.2 (33)	12.6 (45)	21.8 (78)
รวม	40.2 (144)	59.8 (214)	100.0 (358)

$$\chi^2 = 4.030, df = 4, p = .402$$

จากตาราง 16 พบว่า อาชีพของผู้ปกครองกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการศึกษาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ตาราง 17 แสดงร้อยละ (จำนวน) และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการออกกำลังกายในชีวิตประจำวันของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2

อาชีพของผู้ปกครอง	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ด้านการออกกำลังกาย		รวม
	ปานกลาง	มาก	
ข้าราชการ	3.4 (12)	2.2 (8)	5.6 (20)
พนักงาน	18.4 (66)	15.1 (54)	33.5 (120)
ค้าขาย	9.3 (33)	10.1 (36)	19.4 (69)
เกษตรกร	6.4 (23)	13.4 (48)	19.8 (71)
อื่นๆ ไปรตระบุ	9.2 (33)	12.6 (45)	21.8 (78)
รวม	46.6 (167)	53.4 (191)	100.0 (358)

$$\chi^2 = 11.221, df = 4, p = .024$$

จากตาราง 17 พบว่า อาชีพของผู้ปกครองกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการออกกำลังกายในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

ตาราง 18 แสดงร้อยละ (จำนวน) ของความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการพักผ่อนในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

อาชีพของผู้ปกครอง	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ด้านการพักผ่อน		รวม
	ปานกลาง	มาก	
ข้าราชการ	1.1 (4)	4.5 (16)	5.6 (20)
พนักงาน	10.6 (38)	22.9 (82)	33.5 (120)
ค้าขาย	5.3 (19)	14.0 (50)	19.3 (69)
เกษตรกร	5.3 (19)	14.5 (52)	19.8 (71)
อื่นๆ ไปรตระบุ	5.1 (18)	16.8 (60)	21.9 (78)
รวม	27.4 (98)	72.6 (260)	100.0 (358)

$$\chi^2 = 2.398, df = 4, p = .663$$

จากตาราง 18 พบว่า อาชีพของผู้ปกครองกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการพักผ่อนในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ตาราง 19 แสดงร้อยละ (จำนวน) ของความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคมในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

อาชีพของผู้ปกครอง	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา		รวม
	ด้านการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม		
	ปานกลาง	มาก	
ข้าราชการ	3.7 (13)	2.0 (7)	5.7 (20)
พนักงาน	17.1 (61)	16.5 (59)	33.6 (120)
ค้าขาย	9.3 (33)	10.1 (36)	19.4 (69)
เกษตรกร	9.0 (32)	10.9 (39)	19.9 (71)
อื่นๆ ไปรตระบุ	9.8 (35)	12.0 (43)	21.8 (78)
รวม	48.6 (174)	51.4 (184)	100.0 (358)

$$\chi^2 = 3.198, df = 4, p = .525$$

จากตาราง 19 พบว่า อาชีพของผู้ปกครองกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคมในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ตาราง 20 แสดงร้อยละ (จำนวน) ของความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ภาพรวม

อาชีพของผู้ปกครอง	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา		รวม
	ภาพรวม		
	ปานกลาง	มาก	
ข้าราชการ	2.2 (8)	3.4 (12)	5.6 (20)
พนักงาน	13.4 (48)	20.1 (72)	33.5 (120)
ค้าขาย	7.0 (25)	12.3 (44)	19.3 (69)
เกษตรกร	6.1 (22)	13.7 (49)	19.8 (71)
อื่นๆ ไปรตระบุ	6.1 (22)	15.6 (56)	21.7 (78)
รวม	34.9 (125)	65.1 (233)	100.0 (358)

$$\chi^2 = 3.673, df = 4, p = .452$$

จากตาราง 20 พบว่า อาชีพของผู้ปกครองกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ภาพรวมไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ตาราง 21 แสดงร้อยละ (จำนวน) ของความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการบริโภคอาหารในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ด้านการบริโภคอาหาร		รวม
	ปานกลาง	มาก	
ดี	2.5 (9)	13.4 (48)	15.9 (57)
ปานกลาง	11.7 (42)	69.3 (248)	81.0 (290)
ยากจน	0.8 (3)	2.2 (8)	3 (11)
รวม	15.1 (54)	84.9 (304)	100.0 (358)

$$\chi^2 = 1.380, df = 2, p = .502$$

จากตาราง 21 พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการบริโภคอาหารในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ตาราง 22 แสดงร้อยละ (จำนวน) ของความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการศึกษาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ด้านการศึกษา		รวม
	ปานกลาง	มาก	
ดี	5.8 (19)	10.6 (38)	16.4 (57)
ปานกลาง	33.5 (120)	47.5 (170)	81.0 (290)

ตาราง 22 (ต่อ)

ฐานะทางเศรษฐกิจของ ครอบครัว	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา		รวม
	ด้านการศึกษา		
	ปานกลาง	มาก	
ยากจน	1.4 (5)	1.7 (6)	3.1 (11)
รวม	40.2 (144)	59.8 (214)	100.0 (358)

$$\chi^2 = 1.412, df = 2, p = .494$$

จากตาราง 22 พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการศึกษาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ตาราง 23 แสดงร้อยละ (จำนวน) ของความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการออกกำลังกายในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

ฐานะทางเศรษฐกิจของ ครอบครัว	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา			รวม
	ด้านกรออกกำลังกาย			
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ดี	0.3 (1)	5.3 (19)	10.3 (37)	15.9 (57)
ปานกลาง	5.0 (18)	34.1 (122)	41.9 (150)	81.0 (290)
ยากจน	0.0 (0)	2.0 (7)	1.1 (4)	3.1 (11)
รวม	5.3 (19)	41.3 (148)	53.4 (191)	100.0 (358)

$$\chi^2 = 4.645, df = 2, p = .098$$

จากตาราง 23 พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการออกกำลังกายในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ตาราง 24 แสดงร้อยละ (จำนวน) ของความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการพักผ่อนในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ด้านการพักผ่อน		รวม
	ปานกลาง	มาก	
ดี	3.9 (14)	12.0 (43)	15.9 (57)
ปานกลาง	22.9 (82)	58.1 (208)	81.0 (290)
ยากจน	0.6 (2)	2.5 (9)	3.1 (11)
รวม	27.4 (98)	72.6 (260)	100.0 (358)

$$\chi^2 = .813, df = 2, p = .666$$

จากตาราง 24 พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการพักผ่อนในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ตาราง 25 แสดงร้อยละ (จำนวน) ของความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคมในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ด้านการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม		รวม
	ปานกลาง	มาก	
ดี	8.1 (29)	7.8 (28)	15.9 (57)
ปานกลาง	39.6 (142)	41.3 (148)	80.9 (290)
ยากจน	0.8 (3)	2.2 (8)	3 (11)
รวม	48.6 (174)	51.4 (184)	100.0 (358)

$$\chi^2 = 2.137, df = 2, p = .344$$

จากตาราง 25 พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคมในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ตาราง 26 แสดงร้อยละ (จำนวน) ของความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ภาพรวม

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ภาพรวม		รวม
	ปานกลาง	มาก	
ดี	5.6 (20)	10.3 (37)	15.9 (57)
ปานกลาง	28.2 (101)	52.8 (189)	81.0 (290)

ตาราง 26 (ต่อ)

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา		รวม
	ภาพรวม		
	ปานกลาง	มาก	
ยากจน	1.1 (4)	2.0 (7)	3.1 (11)
รวม	34.9 (125)	65.1 (233)	100.0 (358)

$$\chi^2 = .012, df = 2, p = .994$$

จากตาราง 26 พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ภาพรวมไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ตาราง 27 แสดงร้อยละ (จำนวน) ของความสัมพันธ์ระหว่างการช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อสัปดาห์กับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการบริโภคอาหารในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

การช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อสัปดาห์	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ด้านการบริโภคอาหาร		รวม
	ภาพรวม		
	ปานกลาง	มาก	
ทุกวัน	5.3 (19)	38.5 (138)	43.8 (157)
เป็นบางวัน	9.5 (34)	46.4 (166)	55.9 (200)
ไม่เคย	0.3 (1)	0.0 (0)	0.3 (1)
รวม	15.1 (54)	84.9 (304)	100.0 (358)

$$\chi^2 = 1.941, df = 1, p = .164$$

จากตาราง 27 พบว่า การช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อสัปดาห์กับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการบริโภคอาหารในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 28 แสดงร้อยละ (จำนวน) ของความสัมพันธ์ระหว่างการช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อสัปดาห์กับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการศึกษาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

การช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อสัปดาห์	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ด้านการศึกษา		รวม
	ปานกลาง	มาก	
ทุกวัน	12.9 (46)	31.0 (111)	43.9 (157)
เป็นบางวัน	27.1 (97)	28.8 (103)	55.9 (200)
ไม่เคย	0.3 (1)	0.0 (0)	0.3 (1)
รวม	40.2 (144)	59.8 (214)	100.0 (358)

$$\chi^2 = 13.879, df = 1, p = .004$$

จากตาราง 28 พบว่า การช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อสัปดาห์กับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการศึกษาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p^{**} < .01$)

ตาราง 29 แสดงร้อยละ (จำนวน) ของความสัมพันธ์ระหว่างการช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อ สัปดาห์กับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการออกกำลังกายในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

การช่วยเหลืองานผู้ปกครอง ต่อสัปดาห์	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ด้านการออกกำลังกาย			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ทุกวัน	1.4 (5)	15.1 (54)	27.4 (98)	43.9 (157)
เป็นบางวัน	3.9 (14)	26.0 (93)	26.0 (93)	55.9 (200)
ไม่เคย	0.0 (0)	0.3 (1)	0.0 (0)	0.3 (1)
รวม	5.3 (19)	41.3 (148)	53.4 (191)	100.0 (358)

$$\chi^2 = 9.240, df = 1, p = .002$$

จากตาราง 29 พบว่า การช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อสัปดาห์กับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการออกกำลังกายในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p^{**} < .01$)

ตาราง 30 แสดงร้อยละ (จำนวน) ของความสัมพันธ์ระหว่างการช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อ สัปดาห์กับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการพักผ่อนในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

การช่วยเหลืองานผู้ปกครอง ต่อสัปดาห์	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ด้านการพักผ่อน		รวม
	ปานกลาง	มาก	
ทุกวัน	9.8 (35)	34.1 (122)	43.9 (157)
เป็นบางวัน	17.6 (69)	38.3 (137)	55.9 (200)

ตาราง 30 (ต่อ)

การช่วยเหลืองานผู้ปกครอง ต่อสัปดาห์	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ด้านการพักผ่อน		รวม
	ปานกลาง	มาก	
ไม่เคย	0.0 (0)	0.3 (1)	0.3 (1)
รวม	27.4 (98)	72.6 (260)	100.0 (358)

$$\chi^2 = 3.632, df = 1, p = .057$$

จากตาราง 30 พบว่า การช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อสัปดาห์กับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการพักผ่อนในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ตาราง 31 แสดงร้อยละ (จำนวน) ของความสัมพันธ์ระหว่างการช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อสัปดาห์กับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคมในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

การช่วยเหลืองานผู้ปกครอง ต่อสัปดาห์	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ด้านการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ทุกวัน	0.8 (3)	17.0 (61)	26.0 (93)	43.8 (157)
เป็นบางวัน	1.7 (6)	29.1 (104)	25.1 (90)	55.9 (200)
ไม่เคย	0.0 (0)	0.0 (0)	0.3 (1)	0.3 (1)
รวม	2.5 (9)	46.1 (165)	51.4 (184)	100.0 (358)

$$\chi^2 = 6.879, df = 1, p = .009$$

จากตาราง 31 พบว่า การช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อสัปดาห์กับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคมในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

ตาราง 32 แสดงร้อยละ (จำนวน) ของความสัมพันธ์ระหว่างการช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อสัปดาห์กับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ภาพรวม

การช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อสัปดาห์	การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา		รวม
	ภาพรวม		
	ปานกลาง	มาก	
ทุกวัน	10.9 (39)	33.0 (118)	43.9 (157)
เป็นบางวัน	23.7 (85)	32.1 (115)	55.8 (200)
ไม่เคย	0.3 (1)	0.0 (0)	0.3 (1)
รวม	34.9 (125)	65.1 (233)	100.0 (358)

$$\chi^2 = 12.491, df = 1, p = .000$$

จากตาราง 32 พบว่า การช่วยเหลืองานผู้ปกครองต่อสัปดาห์กับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาเกี่ยวกับในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($p^{***} < .001$)

3.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับของการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตาม เพศ ระดับชั้นเรียน ความศรัทธาในธรรมะ การอบรมสั่งสอนของผู้ปกครอง และลักษณะการเรียนรู้ธรรมะกับพระสงฆ์และครู

ตาราง 33 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับของการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย (n=167)		หญิง (n=191)		t	p
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ไตรสิกขากับการบริโภคอาหาร	3.8683	0.4853	4.0157	0.4971	-2.835	.005**
2. ไตรสิกขากับการศึกษา	3.5569	0.6457	3.7906	0.6474	-3.412	.001***
3. ไตรสิกขากับการออกกำลังกาย	3.6168	0.7584	3.5916	0.8018	0.305	.761
4. ไตรสิกขากับการพักผ่อน	3.7964	0.6164	3.8482	0.6266	-0.787	.432
5. ไตรสิกขากับการช่วยเหลือ	3.5269	0.6569	3.6178	0.7075	-1.259	.209
ส่วนรวมหรือสังคม						
ภาพรวม	3.6587	0.5352	3.7749	0.6212	-1.901	.058

$p^{**} \leq .01$, $p^{***} \leq .001$

จากตาราง 33 พบว่าการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับของการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านไตรสิกขากับการบริโภคอาหารและด้านไตรสิกขากับการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 34 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นเรียน

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ไตรสิกขากับการบริโภคอาหาร	ระหว่างกลุ่ม	1.166	2	0.583	2.384	.094
	ภายในกลุ่ม	86.826	355	0.245		
	รวม	87.992	357			

ตาราง 34 (ต่อ)

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
2. ไตรสิกขากับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.037	2	0.018	0.043	.958
	ภายในกลุ่ม	153.661	355	0.433	0.415	
	รวม	153.698	357			
3. ไตรสิกขากับการออกกำลังกาย	ระหว่างกลุ่ม	1.543	2	0.771	1.267	.283
	ภายในกลุ่ม	216.133	355	0.609		
	รวม	217.676	357			
4. ไตรสิกขากับการพักผ่อน	ระหว่างกลุ่ม	.103	2	0.051	0.132	.876
	ภายในกลุ่ม	137.811	355	0.388		
	รวม	137.913	357			
5. ไตรสิกขากับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2.317	2	1.159	2.490	.084
	ภายในกลุ่ม	165.147	355	0.465	2.492	
	รวม	167.464	357			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.935	2	0.467	1.370	.256
	ภายในกลุ่ม	121.132	355	0.341		
	รวม	122.067	357			

p>.05

จากตาราง 34 พบว่าการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับของการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นเรียน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 35 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามความศรัทธาในหลักธรรมะ

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ไตรสิกขากับการบริโภคอาหาร	ระหว่างกลุ่ม	5.716	2	2.858	12.331	.000***
	ภายในกลุ่ม	82.276	355	0.232		
	รวม	87.992	357			
2. ไตรสิกขากับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	10.981	2	5.491	13.657	.000***
	ภายในกลุ่ม	142.717	355	0.402		
	รวม	153.698	357			
3. ไตรสิกขากับการออกกำลังกาย	ระหว่างกลุ่ม	13.300	2	6.650	11.551	.000***
	ภายในกลุ่ม	204.376	355	0.576		
	รวม	217.676	357			
4. ไตรสิกขากับการพักผ่อน	ระหว่างกลุ่ม	5.380	2	2.690	7.206	.001***
	ภายในกลุ่ม	132.533	355	0.373		
	รวม	137.913	357			
5. ไตรสิกขากับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม	ระหว่างกลุ่ม	11.232	2	5.616	12.761	.000***
	ภายในกลุ่ม	156.231	355	0.440		
	รวม	167.464	357			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	9.424	2	4.712	14.850	.000***
	ภายในกลุ่ม	112.643	355	0.317		
	รวม	122.067	357			

$p^{***} \leq .001$

จากตาราง 35 พบว่าการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับของการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามความศรัทธาในหลักธรรมะ ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีเซฟเฟ (Scheffe's test) ดังตาราง 36

ตาราง 36 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามความศรัทธาในธรรมะเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

		ความศรัทธาในหลักธรรมะ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ไตรสิกขากับการบริโภคอาหาร	\bar{x}	4.073	3.916	3.364
มาก	4.073	-	.157*	.709*
ปานกลาง	3.916		-	.552*
น้อย	3.364			-
2. ไตรสิกขากับการศึกษา	\bar{x}	3.909	3.603	3.091
มาก	3.909	-	.306*	.818*
ปานกลาง	3.603		-	.513*
น้อย	3.091			-
3. ไตรสิกขากับการออกกำลังกาย	\bar{x}	3.873	3.502	3.091
มาก	3.873	-	.371*	.782*
ปานกลาง	3.502		-	.411
น้อย	3.091			-
4. ไตรสิกขากับการพักผ่อน	\bar{x}	4.000	3.755	3.546
มาก	4.000	-	.245*	.455
ปานกลาง	3.755		-	.210
น้อย	3.546			-
5. ไตรสิกขากับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม	\bar{x}	3.809	3.494	3.000
มาก	3.809	-	.315*	.809*
ปานกลาง	3.494		-	.494
น้อย	3.000			-
6. ไตรสิกขากับภาพรวม	\bar{x}	3.955	3.629	3.364
มาก	3.955	-	.326*	.591*
ปานกลาง	3.629		-	.265
น้อย	3.364			-

$p^* \leq .05$

จากตาราง 36 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's test) ในด้านไตรสิกขากับการบริโภคอาหาร พบว่า กลุ่มที่มีความศรัทธาในหลักธรรมะระดับมากแตกต่างกับกลุ่มที่มีความศรัทธาในธรรมะระดับน้อยและปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านไตรสิกขากับการศึกษา พบว่า กลุ่มที่มีความศรัทธาในธรรมะระดับมากแตกต่างกับกลุ่มที่มีความศรัทธาในธรรมะระดับน้อยและปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ กลุ่มที่มีความศรัทธาในธรรมะระดับปานกลางแตกต่างกับกลุ่มที่มีความศรัทธาในธรรมะระดับน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านไตรสิกขากับการออกกำลังกาย พบว่า กลุ่มที่มีความศรัทธาในธรรมะระดับมากแตกต่างกับกลุ่มที่มีความศรัทธาในธรรมะระดับน้อยและปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านไตรสิกขากับการพักผ่อน พบว่า กลุ่มที่มีความศรัทธาในธรรมะระดับมากแตกต่างกับกลุ่มที่มีความศรัทธาในธรรมะระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านไตรสิกขากับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม พบว่า กลุ่มที่มีความศรัทธาในธรรมะระดับมากแตกต่างกับกลุ่มที่มีความศรัทธาในธรรมะระดับน้อยและปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านภาพรวม พบว่า กลุ่มที่มีความศรัทธาในธรรมะระดับมากแตกต่างกับกลุ่มที่มีความศรัทธาในธรรมะระดับน้อยและปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 37 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไปสอน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามการอบรมสั่งสอนของผู้ปกครอง

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ไตรสิกขากับการบริโภคอาหาร	ระหว่างกลุ่ม	1.415	3	0.472	1.929	.125
	ภายในกลุ่ม	86.576	354	0.245		
	รวม	87.992	357			
2. ไตรสิกขากับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.106	3	0.369	0.856	.464
	ภายในกลุ่ม	152.592	354	0.431		
	รวม	153.698	357			

ตาราง 37 (ต่อ)

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p.
3. ไตรสิกขากับการออกกำลังกาย	ระหว่างกลุ่ม	3.078	3	1.026	1.693	.168
	ภายในกลุ่ม	214.598	354	0.606		
	รวม	217.676	357			
4. ไตรสิกขากับการพักผ่อน	ระหว่างกลุ่ม	0.300	3	0.099	0.257	.856
	ภายในกลุ่ม	137.614	354	0.389		
	รวม	137.913	357			
5. ไตรสิกขากับการช่วยเหลือส่วนรวมหรือสังคม	ระหว่างกลุ่ม	1.804	3	0.601	1.285	.279
	ภายในกลุ่ม	165.659	354	0.468		
	รวม	167.464	357			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.470	3	0.157	0.456	.713
	ภายในกลุ่ม	121.597	354	0.343		
	รวม	122.067	357			

$p > .05$

จากตาราง 37 พบว่าการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับของการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามการอบรมสั่งสอนของผู้ปกครองในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 38 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามลักษณะการเรียนธรรมะกับพระสงฆ์และครู

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ไตรสิกขากับการบริโภคอาหาร	ระหว่างกลุ่ม	1.490	3	0.497	2.033	.109
	ภายในกลุ่ม	86.502	354	0.244		
	รวม	87.992	357			
2. ไตรสิกขากับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	8.426	3	2.809	6.844	.000***
	ภายในกลุ่ม	145.273	354	0.410		
	รวม	153.698	357			

ตาราง 38 (ต่อ)

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
3. ไตรสิกขากับการออก กำลังกาย	ระหว่างกลุ่ม	2.400	3	0.800	1.316	.269
	ภายในกลุ่ม	215.275	354	0.608		
	รวม	217.676	357			
4. ไตรสิกขากับการ พักผ่อน	ระหว่างกลุ่ม	2.696	3	0.899	2.353	.072
	ภายในกลุ่ม	135.217	354	0.382		
	รวม	137.913	357			
5. ไตรสิกขากับการ ช่วยเหลือส่วนรวม หรือสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2.450	3	0.817	1.752	.156
	ภายในกลุ่ม	165.013	354	0.466		
	รวม	167.464	357			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.807	3	0.936	2.777	.041*
	ภายในกลุ่ม	119.261	354	0.337		
	รวม	122.067	357			

$P \leq .05$, $p^{***} \leq .001$

จากตาราง 38 พบว่าการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับของการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามลักษณะการเรียนรู้ธรรมะกับพระสงฆ์และครูในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านไตรสิกขากับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีเชฟเฟ (Scheffe's test) ดังตาราง 39

ตาราง 39 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามลักษณะการเรียนรู้ธรรมะกับพระสงฆ์และครู เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

		สอบเรียนกับผู้สอนธรรมะ			
		พระ	ครู	พระและครู	ไม่ชอบ
1. ไตรสิกขากับการศึกษา	\bar{x}	3.389	3.378	3.755	3.200
พระ	3.389	-	.011	-.366	.189
ครู	3.378		-	-.377*	.178
พระและครู	3.755			-	.555
ไม่ชอบ	3.200				-
2. ภาพรวม	\bar{x}	3.611	3.533	3.762	3.400
พระ	3.611	-	.077	.151	.211
ครู	3.533		-	.229	.133
พระและครู	3.762			-	.362
ไม่ชอบ	3.400				-

$p^* \leq .05$

จากตาราง 39 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) ในด้านไตรสิกขากับการศึกษา พบว่า กลุ่มที่ชอบเรียนกับครูแตกต่างกับกลุ่มที่ชอบเรียนกับพระสงฆ์และครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ